

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

УДК 636.033

**СТАН РЕЗИСТЕНТНОСТІ ОРГАНІЗМУ СВИНЕЙ
ПРИ СТРЕСІ ТА МЕТОДИ ЙОГО КОРЕКЦІЇ**

Коренєва Ж.Б., к.вет.н., доцент

Родіонова К.О, к.вет.н., доцент

**Островська А.В., Мельник О.В., студенти 2-го курсу факультету
ветеринарної медицини**

Одеський державний аграрний університет

Сьогодні перед галуззю свинарства постає багато проблем, але найбільш актуальною є збереження молодняка. На молодняк свиней, в промислових умовах, діє багато негативних факторів зовнішнього середовища, серед яких зміна умов утримання, раціонів годування, перегрупування. Найбільшим негативним фактором для молодняка свиней є перегрупування тварин. Відомо, що стрес (stress) - це реакція захисту організму на дію зовнішніх подразників, яка має різні прояви та дає змогу тваринам адаптуватися до змін. Але в перебігу стресу можливо виділити три стадії – тривоги, адаптації та виснаження. При затяжній дії стрес-фактору в організмі тварин можуть виникати незворотні зміни, що сприяють зниженню резистентності та продуктивності. [1-3]

Мета роботи: з'ясування профілактичної дії препарату "Інтровіт" на організм молодняка свиней при стрес-факторів (при перегрупуванні) в умовах невеликих фермерських господарств.

Дослідження проводили на поросятах породи велика біла. Було сформовано дві групи поросят (контрольна і дослідна), по 10 поросят у групі. Контрольна група одержувала основний раціон (комбікорми), а дослідна група поросят, крім основного раціону отримувала по 3 мл препарату «Інтровіт» (дві п/ш ін'єкції препарату: перша в день перегрупування, друга на сьому добу). Основні методи дослідження: клінічне спостереження за змінами загального стану організму поросят; гематологічний та біохімічний методи.

Під час дослідження спостерігали за змінами загального стану поросят, проводили зважування тварин (на початку та вкінці досліду), проводили гематологічні та біохімічні дослідження крові тварин.

Дослідження крові поросят показали, що на початку досліду рівень гемоглобіну був в межах фізіологічної норми та коливався в межах $96,87 \pm 0,16$ г/л (контрольна група) та $97,14 \pm 0,31$ г/л (в дослідній групі). На наступний день нами виявлена тенденція збільшення гемоглобіну: в контрольній групі цей показник був $98,79 \pm 0,15$ г/л, а в дослідній $97,48 \pm 0,26$ г/л. На восьмий день після дії стрес-фактора цей показник крові стабілізувався у поросят контрольної групи та становив $97,40 \pm 0,28$ г/л, в дослідній – $97,65 \pm 0,49$ г/л.

Кількості еритроцитів у поросят в перший день була також в межах фізіологічної норми $4,79 \pm 0,35$ Т/л. На наступну добу після дії стрес-фактора кількість еритроцитів дещо збільшилась у поросят контрольної групи до $5,44 \pm 0,18$ Т/л, в дослідній цей показник залишився без змін $4,81 \pm 0,27$ Т/л. На восьму добу після перегрупування показник стабілізувався та становив: в контрольній групі – $4,83 \pm 0,36$ Т/л і в дослідній групі – $4,92 \pm 0,48$ Т/л.

Кількість лейкоцитів на початку досліду була в межах $11,56 \pm 2,31$ Г/л – $11,74 \pm 0,20$ Г/л. На другу добу після дії стрес-фактору: в контрольній групі – $9,89 \pm 0,48$ Г/л та дослідній – $11,67 \pm 0,36$ Г/л, на восьму ж добу кількість лейкоцитів стабілізувалася: в контрольній групі – $11,38 \pm 0,19$ Г/л, в дослідній групі поросят – $11,86 \pm 0,33$ Г/л.

Коливання в лейкоцитарній формулі можуть бути обумовлені змінами в ендокринній регуляції (активацією глюкокортикоїдів), які значно впливають реакції захисту в організмі поросят. В нашому випадку стрес був нетривалий і зміни в організмі поросят були відмічені тільки на 2 добу після перегрупування у поросят контрольної групи: помірний *нейтрофілоз* – $7,61 \pm 0,02$ Г/л, помірна *лімфопенія* – $9,73 \pm 0,21$ Г/л, а головне *еозинопенія* - повна відсутність еозинофілів. На восьмий день досліду показники в лейкоцитарній формулі у поросят двох груп стали однаковими: в контрольній групі: еозинофіли – $0,82 \pm 0,02$ Г/л, лімфоцити – $11,88 \pm 0,24$ Г/л, нейтрофіли – $5,82 \pm 0,01$ Г/л; в дослідній - нейтрофіли – $5,62 \pm 0,01$ Г/л, лімфоцитів – $12,13 \pm 0,05$ Г/л, еозинофіли – $1,08 \pm 0,01$ Г/л.

Щодо продуктивності, то при середній масі свиноматок 140-150 кг (вік 2–3 роки) кількість поросят в гнізді 8–10, при середній масі 1 поросля 1,225–1,320 кг. На час перегрупування поросята мали однакову вагу (5,86 – 6,10 кг), а

середньодобовий приріст коливався в межах 226–240 г.

Після перегрупування на 2–3 день поросята контрольної групи були дещо пригнічені, погано споживали корм, більше лежали. Приріст за дослідний період у поросят контрольної групи був меншим в порівнянні з поросятами дослідної групи і становив відповідно 187 г та 238 г.

В умовах невеликих фермерських господарств найбільш поширеним стресовим фактором у поросят 28–30-ного віку є відлучення від свиноматки та перегрупування.

Під дією стрес-фактору (перегрупування) в організмі поросят виникають захисні та пристосувальні зміни, які мають прямий зв'язок з ендокринною системою.

Полівітамінний препарат «Інтровіт» позитивно впливає на організм поросят та справляє легку протистресову дію на тварин.

Список використаної літератури.

1. Гаращук, М. І., Степченко, Л. М. (2010). Використання гуміліду для профілактики після відлучного стресу у поросят. Редакційна колегія, 51.
2. Токарчук, Т. С. Механізми захисту від стресів у поросят в період відлучення. Теорія і практика сучасної науки. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернівці, 24-25 листопада 2017 року).–У, 102-104.
3. Шах, А. (2003). Вплив відлучення на вміст еритроцитів і гемоглобіну у крові поросят Вісник ун-ту. Серія біологічна.-2003.-вип, 32, 206-210.